

Grimsey en Heimaey

Eilanden vol vogelvluchten

Op ongeveer 40 kilometer ten noorden van IJsland, in de richting van de Pool-oceaan, ligt het Arctische eiland Grimsey, het meest noordelijke deel van IJsland waar nog mensen leven. Vergeten door de wereld en geïsoleerd maar vooral een adembenemende ontdekking.

¶ In het pittoreske vissersdorpje Dalvík maken de matrozen de trossen los van de boot die de reizigers naar het einde van de wereld zal brengen. Wanneer we de haven verlaten, ontplooit zich een majestieus landschap. De boot volgt de flanken van een van de spectaculairste IJslandse fjorden: Eyjafjörður, een opeenvolging van bergen met een kap van eeuwige sneeuw. Hoog boven de prachtige pieken schijnt de zon op volle kracht, zodat het sneeuwrelief verblindend schittert. De felle zonnestralen maken het fonkelende blauw van de oceaan nog intenser. We voelen ons bijna dronken

van de heerlijke dosis zuurstof die ons doorstroomt. Wiegend op de golven begint de ferry aan de tocht van vier uur naar Grimsey. De IJslandse vlag wappert dapper in de milde wind. De toeristen speuren naar elke beweging in het water, hopen op de plotse verschijning van een walvis. Van april tot oktober zwemmen alle soorten walvisachtigen regelmatig voor de kusten van IJsland. Eén van de jongste passagiers ontdekt opgewonden de eerste reus van de zee. De hoge waterstraal lijkt zo krachtig dat we bijna denken dat we dat andere typisch IJslandse wonder zien, een geiser... Maar er is geen twijfel mogelijk, dit is wel degelijk een vinvis.

We turen in de verte en zien de eindeloze horizon beetje bij beetje de eerst vage en dan steeds duidelijkere gestalte krijgen van de rotskust en de oranje vuurtoren van Grimsey. Hoog boven ons schip komen duizenden vogels ons verwelkomen. We hebben hun territorium bereikt, het paradijs van de opperste IJslandse ontheemding en een onvergelijkbare plek voor vogelspotters.

Roekeloze duikvluchten

Er wonen ongeveer honderd mensen op Grimsey, bijna allemaal in het dorpje Sandvík, een haventje in het zuiden. Ze leven vooral

van de visvangst. Grimsey heeft een oppervlakte van 5,3 km², zodat je aan één dag genoeg hebt voor een eerste verkenning aan je eigen tempo. De weg naar het centrum van het eiland loopt pal naast de landingsbaan van een vliegveldje waar regelmatig vluchten uit Akureyri arriveren, de grootste stad van het noorden van IJsland. De gezellige bed & breakfast «Basas», naast het vliegveld, is voor enkele dagen onze uitvalsbasis. Wanneer we de eerste avond overweldigd door de natuurpracht terug naar ons guesthouse wandelen, worden we verrast door een spectaculair schouwspel dat even luidruchtig als indrukwekkend is. Het zal de volgende avonden niet anders zijn. Het decor doet sterk denken aan de film *The Birds* van Alfred Hitchcock. De orkestleider van dit muziekstuk is de noordse stern. Hij kondigt zijn aanwezigheid graag aan met een luid gekrijs dat klinkt als "kria kria kria" en maakt roekeloze duikvluchten, wanneer een indringer zijn nestgebied betreedt. Negeer hem niet, want hij verdedigt zijn domein onverbiddelijk! Ook hoog in de lucht vertoont deze vogel met zijn glanzende, zilverwitte vleugels, zijn zwarte kop en zijn vuurrode snavel koninklijke trots. Dit is de kampioen van de trekvogels: elke lente vertrekt hij uit Antarctica en legt hij meer dan 15.000 kilometer af om zich in het licht van het noordelijke halfrond te koesteren.

Grimsey ligt precies op de poolcirkel, op 66° 33' 17" noordbreedte. Een bord naast het guesthouse stelt de theoretische cirkel symbolisch voor en geeft de afstanden van het eiland naar een aantal wereldsteden. Bezoekende Australiërs kunnen leren dat Sydney op 16.317 km reizen ligt, Londen is maar 1.949 km van Grimsey verwijderd.

Middernachtzon

Van mei tot juli blijft het hier altijd dag en is het in de lucht een onophoudelijke drukte van trek-, zee- en wadvogels. Wandel 's avonds laat het eiland rond om de schoonheid van de middernachtzon te bewonderen. De poolzomer is een indrukwekkend seizoen, boven de poolcirkel verdwijnt de zon nooit aan de horizon van Grimsey. Blijf even staan om bij zoveel oneindigheid te mediteren en van de gezonde zeelucht te profiteren. Het avondlicht is met zijn duizend schakeringen een subliem palet van subtiele tinten. Zo ontstaat een panoramische harmonie tussen de zintuigen en een authentieke, vrijwel ongerepte natuur.

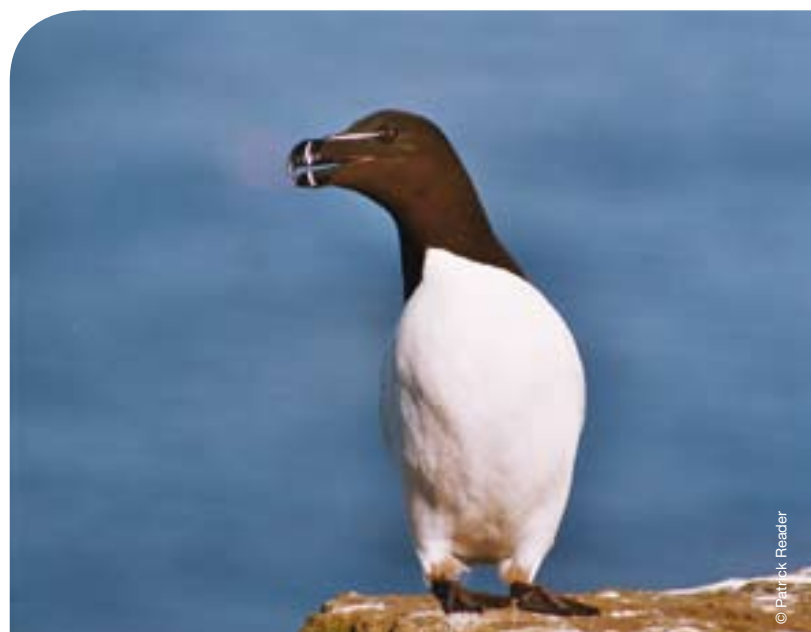
Het avondlicht is met zijn duizend schakeringen een subliem palet van tinten

Het spectaculaire en wilde leven van duizenden vogels uit verre streken die op de noord- en oostkust van het eiland neerstrijken is overweldigend. Waar je ook kijkt, overal krioelen de rotsen van nesten, aandachtig bewaakt door de papegaaiduikers, die als echte schildwachten alles in de gaten houden. De favoriete sport van deze vliegende autochtonen: een duik naar de golven, jaged op een haring. Op de kaap kijken kleine vetganzen en zeekoeten dicht op elkaar gepakt - bezorgd naar de capriolen van de noordse stormvogels en andere drieteenmeeuwen...

Grimsey is niet het enige toevluchtsoord voor vogels in het land van aarde en vuur. De kliffen van Latrabjarg, 444 meter hoog en het meest westelijke punt van IJsland, staan bij ornithologen in heel de wereld bekend om hun duizelingwekkende landschap.

In Breidavik, een dorpje niet ver van Latrabjarg, zie je liefhebbers van weidse landschappen en vogels 's avonds urenlang anekdoten vertellen en foto's uitwisselen die ze overdag hebben genomen. De sfeer is er heel gezellig en leerrijk. Wij onthielden moeiteloos van een gezellige babbel dat meer dan zeventig vogelsoorten regelmatig naar IJsland komen om nesten te bouwen en dat meer dan 300 soorten officieel opgemerkt en geregistreerd staan. Voor veel trekvogels is het trouwens een verplichte pleisterplaats. Het voorjaar en de zomer zijn de ideale perioden om hun vertrouwen te winnen en meer te leren over hun liefdes-, gezins- en sociale leven. In de warme maanden zijn hier de grootste kolonies zeevogels van het noordelijke halfrond te vinden.

Weinig mensen weten dat je de kliffen van Latrabjarg ook uit een andere richting kunt bereiken, en dat ook die trip de moeite loont. Wandel van Breidavik langs landwegen tussen de schapen en de >

Orka in actie.

lammeren naar het verrukkelijke gouden strand van Raudasandur...Als de zon schijnt, straalt deze zandwoestijn aan de rand van de zee in al zijn pracht en lijkt het bijna dat je in Tunesië of in de tropen bent.

Schitterende panorama's

Aan de andere kant van IJsland, in het zuidwesten, is de vulkanische archipel van de Vestmann-eilanden de onbetwiste tempel van een adembenemende vogelfauna. De eilanden, ontstaan door onderzeese uitbarstingen, herbergen met enkele miljoenen exemplaren één van de grootste kolonies van papegaaiduikers ter wereld.

Heimaey is het belangrijkste toeristische eiland. Op 23 januari 1973 vond hier een gigantische vulkaanuitbarsting plaats. De meeste inwoners werden de eerste avond naar het vasteland geëvacueerd. Bijna zes maanden later was de razernij van de aarde bekoeld en konden de mensen terug naar het eiland. Vandaag draait het leven weer op volle toeren en is Heimaey zoals vandaan het belangrijkste visserijcentrum van IJsland. In de zomer draait het toerisme op volle toeren. Er zijn hier meer mogelijkheden op het vlak van de activiteiten dan in het noordelijke Grimsey. De geologie en de golvende vormen van het eiland exploderen in een symfonie van okerkleuren die nog de sporen van het verleden draagt. Vrijwel langs heel de kustlijn van het eiland kunnen hikers hun hart ophalen. Je kan ook per fiets of te paard de heuvelachtige wegen van het eiland verkennen en schitterende

De noordse stern of kampioen van de trekvogels.

panorama's ontdekken, zoals dat van het zuidelijkste punt (Storhöfði), waar een weerstation en een vuurtoren zijn gebouwd. Stop af en toe om de gouden tapijten van paardenbloemen te bewonderen die het landschap kleuren, of de rijen vis die aan houten rekken hangen te drogen. De prikkelende zeelucht en de zwermen vogels zijn alomtegenwoordig. Er worden ook vliegtuigtrips georganiseerd, een unieke kans om de constellatie van eilanden en eilandjes te fotograferen. Een echt fresco met eindeloze dimensies. De topexcursie is een tocht rond het eiland in een trawler of zodiac, om de steile kliffen te bewonderen en misschien zwaardwalvissen in zee te zien zwemmen.

In de baai van Klettsvik, niet ver van de haven van Heimaey, werd trouwens in 1998 Keiko vrijgelaten, de beroemde held van de film «Free Willy». Een prachtig golfterrein met 18 holes kijkt uit over het sprookjesachtige kustlandschap – de golfers doen er goed aan om hun swing aan te passen aan de wind! In het centrum van Heimaey vinden toeristen alle comfort: hotels, restaurants, bed & breakfasts, kampeerterreinen en een zwembad. Blijf er minstens twee nachten logeren, het is de moeite waarde. De prachtige eilanden Grimsey en Heimaey verkennen, is meer dan de prachtige IJslandse natuur ontdekken. Deze paradijsjes van duizenden trekvogels, woeste en grandioze landschappen, zijn ook eilanden van meditatie, introspectie en beschouwing, van thuis komen bij jezelf. \

Reportage en foto's \ Patrick Reader, www.arctic05.org

Praktische info

- \ De maanden mei en juni zijn de mooiste maanden om Grimsey en Heimaey te bezoeken. Op 17 juni kan je samen met de eilanders het feest van hun nationale feestdag vieren.
- \ Icelandair biedt directe vluchten aan van Amsterdam Schiphol en Parijs Charles de Gaulle naar Reykjavik. Goedkope tickets zijn mogelijk als je zoekt naar speciale aanbiedingen, enkele maanden op voorhand boekt, enz. Info : www.icelandair.be
- \ Verschillende tour operators bieden kant en klare pakketten voor individuele- en groepsreizen naar IJsland. Meestal is er ook de mogelijkheid een reis te laten samenstellen op basis van je eigen wensen en budget. Info: Vreemde Continenten – IJSLANDreizen, www.zuiderhuis.be, tel 09 267 02 72, e-mail : ijisland@zuiderhuis.be ; GAZELLE WORLD WAVE : IJsland – Fly, Drive & Lodge, www.gazelleworldwave.be, tel 089 70 18 85 ; BUREAU SCANDINAVIA, www.bureauscandinavia.be, tel 02 521 77 70
- \ Ambassade van IJsland : Rond Punt Schuman 11, 1040 Brussel, tel 02 238 50 00, www.iceland.org/be ; algemene toeristische info : www.visiticeland.com, www.iceland.is, www.icetourist.is
- \ GRIMSEY : Basar Guesthouse : tel + 354 467 3103, ferry van Dalvik naar Grimsey : Saefari tel + 354 461 3600, www.dalvik.is ; vlucht Akureyi – Grimsey : Air Iceland
- \ Vestmann-eilanden : ferry van Píorlakshöfn naar Heimaey : tel + 354 481 2800, www.herjolfur.is, www.vestmannaeyjar.is
- \ Latrabjarg en Breidavik : www.breidavik.net
- \ Walvis spotten : www.whalewatching.is – www.icewhale.is \